

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 15
261—Γραφεῖον ἑδ. Ἐρμού—261

Αιτήσεις πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν, μὴ συνοδόμεναι ὑπὸ τοῦ τιμήματος τῆς συνδρομῆς, εἰσὶν ἀπαράδεκτοι.

ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἐπῆλθεν ἡμῖν ἡ σκέψις πῶς ἡ ἡμετέρα κοινωνία οὐκ ἦνοιξεν ὁδὸν εἰς τὰς γυναῖκας ἵνα πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τῆς ἐπασχολήσεως αὐτῶν εἰς ἔργα τὰ ὅποια τὰ μάλιστα κατάλληλα διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, θὰ ἀπύλαττον τοὺς ἀνδρας τῶν τοιούτων, δυναμένους νὰ ἀναλαμβάνωσι βαρύτερα καὶ συμφωνότερα πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν ἐπαγγέλματα. Ἡ τοιαύτη παραγκώνισις τοῦ ἀδυνάτου φύλου ἀπὸ βιοποριστικῶν ἔργων ζημιῶι ἔθεν μὲν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας τιθεμένης ἐν ἀνίσω μοίρᾳ πρόσωπα ἴσων ἀπολαύοντα δικαιωμάτων, ἔθεν δὲ ἀπομακρύνει ταῦτα ἔργων προσφῶρον πρὸς τὴν ἐπιδεκτικότητα αὐτῶν. Ἐν ἑτέραις χώραις, ἡ γυνὴ καὶ ἐμπορικὸς ὑπάλληλος εἶναι καὶ τηλεγραφητὴς καὶ διευθυντὴς ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἀπεδείχθη δὲ ὅτι λίαν ἐπιτυχῶς τὰ τοιαῦτα διεξάγει ἔργα. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ αἱ γυναῖκες θεωροῦνται ὡς ἀχρηστα πρόσωπα, ὡς γαστέρες ἀργαί. Διερχόμενοι προχθὲς ὁδὸν τινα τῆς πόλεως ἠκούσαμεν οἰκοκύρην τινα ἐργάτην λέγοντα ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν γυναῖκα του «δούλευε καὶ σὺ ἀ.λ' Ἐυρωπαϊά, ἂν τί ὅλο ἐγὼ θὰ δούλευω καὶ σὺ θὰ τρῶς.» Ἐν τοῖς λόγοις τούτοις συναφίζεται ἡ θέσις τῆς γυναῖκος ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ. Ἡ γυνὴ, πλὴν οἰκιακῶν τιῶν ἔργων τὰ ὅποια εἰς ὀλίγην ὥραν τελειώνει, οὐδὲν ποιεῖ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ ἂν ἀσχολεῖται εἰς τι τοῦτο εἶναι ὅλως ἀπρόσοδον. Πολλὰ εἰσὶ τὰ ἔργα εἰς τὰ ὅποια ἀσχολούμεναι αἱ γυναῖκες τελειότερον τῶν ἀνδρῶν ἠθέλον διεξαγάγει. Σήμερον περὶ ἐνὸς λαλοῦμεν ἐνταῦθα. Αἱ νεαραὶ κόραι ἢ καὶ γυναῖκες ὑπανδρῶν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύωσιν ὡς ὑπάλληλοι τῶν καταστημάτων τῶν ὑφασμάτων καὶ λοιπῶν διὰ τὰς κυρίας χρησίμων. Ἡ σειρά ἀπασα τῶν καταστημάτων τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ, ἠδύνατο νὰ ἐπασχολῇ γυναῖκας ὑπαλ-

λήλους. Δὲν θὰ ἠδύνατο νομιζομεν καλλίτερον νὰ ἐξυπερετηθῆ ὁ ἔμπορος ἐν τοῖς συμφέρουσιν αὐτοῦ ἢ προσλαμβάνων ὑπάλληλους γυναῖκας. Ἡ ἐπιτηδεσιότης τῆς γυναῖκος, ἡ ἐλευθερία μεθ' ἧς δύναται νὰ καλήσῃ πρὸς τὰς πελάτιδάς της κυρίας, ἢν δὲν δύναται νὰ λάβῃ κομψεύμενος ὑπάλληλος τοῦ ἰσχυροῦ φύλου, θέλει καταστήσει τὸ κατὰσθημα πλεῖστον συχναζόμενον ἢ πρότερον. Ἐάν τις τῶν ἐμπόρων τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ ποιήσῃται ἀρχὴν, οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ θέλουσι μιμηθῆ αὐτὸν ἀποβλέποντες εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον καὶ τὸ κοινωφελὲς τοῦ ἔργου. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, παρέχοντες δὴλ. ἐργασίαν εἰς τὸ ἀσθενὲς φύλον, συντελοῦμεν εἰς διάνοξιν καὶ ἄλλης ὁδοῦ πλὴν τῆς πεπατημένης ἐκείνης τῶν διδασκαλισσῶν ἐξ ὧν εἶναι τοσοῦτος ὁ ἀριθμὸς ὥστε κινδυνεύομεν νὰ μὴ εὐρίσκομεν οἰκογένειαν ἄνευ δύο ἢ τριῶν διδασκαλισσῶν αἵτινες βεβαίως πολιορκουσι τὸ ὑπουργεῖον πρὸς λήψιν διορισμοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ τῆς ἀναπαύσεως τοῦ τυπογράφου κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν τύχει τῆς συνδρομῆς τοῦ ἡμερησίου τύπου πρὸς ἐπίτευξιν ἀποτελέσματος.

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

[Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 18].

Γ.

Ἐὸ ἀλέκτωρ ἐγρηγόρσεως καὶ ἀνδρείας σύμβολον ἦτο παρ' Ἑλλήσι, Ῥωμαίοις, Σαρδανίοις καὶ Πέρσαις.—Σύμβολον ἐγρηγόρσεως ἦτο καὶ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς.

Ἐὸ ἀλέκτωρ παρ' Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις ἦτο τὸ σύμβολον τῆς ἐγρηγόρσεως καὶ τῆς ἀγρύπνου φυλακῆς καὶ ὡς τοιοῦτος ἦτο πτηνὸν ἱερὸν καὶ τὸ ἐμβλημα τοῦ Ἄρειος, τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ὡς ἡλίου θεωρουμένου, τοῦ ὁποῖου τὴν ἀνατολὴν ἀγγέλλει ὁ ἀλέκτωρ (πρὸλ. Πaus. 5, 25, 5) καὶ τοῦ Θεοῦ τῆς

ιατρικής Ασκληπιού, εις ἃν κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἰδίως προσεφέρετο θυσία ἀλέκτωρ. Ἀλέκτωρ προσεφέρετο εἰς θυσίαν καὶ ὑπὸ τῶν ἀναλαμβάνοντων ἐξ ἀρρωστίας. Ὁ Σωκράτης ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου ἀνέμνησεν εἰς τοὺς μαθητὰς του ὅτι ὤφειλεν ἀλέκτορα τῷ Ασκληπιῷ, ὡς σημεῖον εὐγνωμοσύνης, διότι ἀπῆλλάσσετο ἐκ τῶν ἀθλιότητων τῆς παρουσίας ζωῆς.

Ὁ ἀλέκτωρ φαίνεται ἐπὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων πλησίον τῶν Θεῶν, ὧν ἦτο τὸ σύμβολον. Κατὰ Πausanias ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Ἡλιδος ἦτο κατεσκευασμένος ἀλέκτωρ, διότι ἀπροχειρότατα ἔχουσιν ἐς μάχας οἱ ἀλεκτρυόνες (Πaus. 6, 26, 3). Ὁ ἀλέκτωρ εὐρίσκειται εἰκονιζόμενος καὶ ἐν πολλοῖς ἀνεγλύφους παρὰ τῷ Ἄρει, τῷ Ἑρμῇ καὶ ἄλλοις καὶ ἐν νομίμασι τῆς Ἰθάκης, τῆς Ἰμέρας καὶ ἄλλων πόλεων.

Ὁ ἀλέκτωρ δὲν ἐθεωρεῖτο μόνον ὡς σύμβολον ἐργηγόσεως καὶ ἀγρύπνου φυλακῆς, ἀλλὰ καὶ ὡς σύμβολον τῆς πρὸς τὰς μάχας ὀμῆς του, ὡς σύμβολον πολεμιστοῦ διὰ τὸ μάχιμον αὐτοῦ. Οἱ κάτοικοι τῆς ἐν Τρωάδι πόλεως Δαρδανίας Δάρδανοι ἔφερον ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν σημείων ἀλέκτορα, ἵνα σημαίνωσιν ὅτι καθὼς οἱ ἀλέκτορες μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους δὲν ἀναχαιτίζονται, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἀποφασισμένοι ἢ νὰ νικήσωσιν ἢ ἀποθάνωσιν ἐν τοῖς πολέμοις. Ἐπὶ τινος νομίματος οἱ Δαρδάνιοι παρίσταν δύο ἀλέκτορας μαχομένους.

Οἱ Πέρσαι ὡς σημεῖον πολεμικῶν ἐν τοῖς πολέμοις εἶχον τὸν ἀλέκτορα, τοὺς δὲ Κᾶρας, διότι ἐκόσμου τὰς περικεφαλαίας διὰ λόφων, ἐκάλουν ἀλεκτρυόνας (Πλουταρχ. Ἀρτορξ. κεφ. 10).

Διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸ μάχιμον ὁ Λυκόφρων παρὰβάλλει τοὺς Ἕλληνας πρὸς τοὺς ἀλέκτορας, ὀρθότερον ὅμως νομίζομεν θὰ παρὲβαλλεν αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἀλέκτορας διὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους.

Οἱ χριστιανοὶ ἐνωρὶς ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων παρέλαβον τὸν ἀλέκτορα ὡς σύμβολον ἐργηγόσεως καὶ ἀγρύπνου φυλακῆς. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ναῶν ἐτίθεισαν τὸν ἀλέκτορα πρὸς δῆλωσιν τῆς ἀγρύπνου προσοχῆς, ἣν ὤφειλον νὰ ἔχωσιν οἱ ποιμένες. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται διὰ τί τόσο συχνά εἰκονίζεται ὁ καλὸς ποιμὴν διὰ τοῦ ἀλέκτορος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τόξου ἢ τῆς ἀψίδος τῶν παρεκκλησίων ἐν ταῖς κατακόμβαις καὶ μετὰ σκοποῦ λίαν ἐναργεῶς καὶ σαφοῦς ἐπὶ τοῦ δίσκου τῶν λαμπτήρων τῶν χρησιμευόντων εἰς φωτισμὸν τῶν ὑπογείων. Ἐπὶ τινος ἀναγλύφου τοῦ Μιλάνου ἀναγομένου εἰς τὸν 9ον αἰῶνα εἰκονίζεται ἀλέκτωρ διώκων τρία ζῶα παριστάντα συμβολικῶς τὰς τρεῖς σαρκικὰς ἡδονάς.

Καὶ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ὑπῆρχεν ἡ χρῆσις τοῦ τιθέναι ἀλέκτορας ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ τοῦ μεγάλου ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λατράνου ἐν Ῥώμῃ ὑπῆρχε κατὰ τὸν 11' αἰῶνα ἀλέκτωρ ἐξ ὀρειχάλκου ἐπὶ στόλου ἐκ πορφύρας καὶ καθ' ἃ διατείνεται ὁ Rasponi ἔκειτο ἐκεῖ ὡς εἰδοποιήσις εἰς τοὺς διαδόχους τοῦ ἀποστόλου Πέτρου νὰ προσέχωσιν μὴ ὑποπέσωσιν εἰς τὸ ἀμάρτημα αὐτοῦ.

Δ'.

Ὁ ἀλέκτωρ σύμβολον τῶν Ἱεροκηρύκων, ποιμένων καὶ τοῦ νικῆντος χριστιανοῦ. — Τίς ἡ αἰτία τῶν ἐν Ἀθήναις δημοσίων κατ' ἔτος ἀλεκτορομαχιῶν. — Πόθεν αἱ εἰκόνες μαχομένων εἰκόνων ἐν τοῖς τάφοις τῶν χριστιανῶν. — Ὁ ἀλέκτωρ ἐμβλημα τοῦ Πέτρου.

Κατὰ τὸν ἅγιον Εὐσεβιον καὶ Γρηγόριον τὸν Μέγαν ὁ ἀλέκτωρ εἶνε εἰκὼν τῶν Ἱεροκηρύκων, αἵτινες ἐν τῷ σκοτεινῷ τοῦ βίου τούτου ἀγγέλλουσι τὸ φῶς τῆς μελλούσης ζωῆς. Ὁ Γουλιέλμος Δυράνδος ἀναπτύσσει τὴν γνώμην ταύτην ἐν τῷ Rational de divinis officis ὡς ἐξῆς: «Ὁ ἀλέκτωρ, λέγει, ἀγρυπνεῖ ἐν σκοτεινῇ νυκτὶ, σημαίνει τὰς ὥρας διὰ τῆς ὥδῆς του, ἐγείρει τοὺς κοιμωμένους καὶ πανηγυρίζει τὴν ἡμέραν προσεγγίζουσιν ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐγείρη τοὺς ἀνθρώπους, ἐγείρει πρῶτος ἑαυτὸν τύπτων τὰς πλευράς ὑδιὰ τῶν πτερυγίων του. Πάντα ταῦτα ἔχουσι μυστηριώδεις τι πρὸς νόκτα ὁμοιάζει ὁ αἰὼν οἱ κοιμωμένοι εἶνε τῆς νυκτὸς τὰ τέκνα κεκλιμένα ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν οἱ ἀλέκτορες εἰκονίζουσι τοὺς Ἱεροκηρύκους, αἵτινες γεγωνῆσαι τῆ φωνῇ κηρύττουσι καὶ ἐγείρουσι τοὺς καθυπόδοντας, ὅπως ἀπορίψωσι τὰ ἔργα τοῦ σκοτους..... Ἀγγέλλουσι τὸ μέλλον νὰ ἔλθῃ ὡφῶς, ὅταν κηρύττωσι τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀλλὰ πλήρεις φρονήσεως πρὶν ἢ κηρύξωσι τοῖς ἄλλοις τὸ καθήκον τοῦ πράττειν τὰ ἔργα τοῦ φωτός, αὐτοὶ πρῶτοι ἐγείρονται ἐκ τοῦ ὕπνου τῆς ἀμαρτίας τιμωροῦντες καὶ κολάζοντες τὰ πᾶθη των».

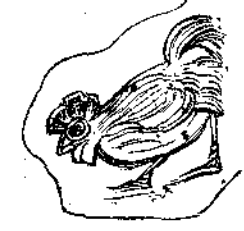
Τὰ αὐτὰ λέγει περὶ τοῦ ἀλέκτορος καὶ ὁ Hugues de Saint Victor. «Ὁ ἀλέκτωρ λέγει, ἄδει ἐν καιρῷ καταλλήλῳ πρὸς ἐξέγερσιν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ Ἱεροκήρυξ διακρίνει ἐπίσης τὰς ὥρας καὶ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ ὁμιλῇ ἐν ταῖς σκοτεινότητάς ὡρας τῆς νυκτὸς ἢ φωνῇ τοῦ ἀλέκτορος εἶνε ἰσχυροτέρα, κατὰ δὲ τὴν προσέγγισιν τῆς πρωίας ἡγλυκνότερα καὶ οἱ ποιμένες τῆς ἐκκλησίας, ὅταν ἀποτεινῶνται πρὸς ἀνθρώπους βεβηθημένους εἰς τὸ σκότος τῶν ἀμαρτιῶν, ὁμιλοῦσι μετὰ φωνῆς σοβαρᾶς καὶ ναύστηρᾶς ὅταν ὅμως ἔχωσιν ἀκρατὰς φωτισθέντας ὑπὸ τοῦ φωτός τῆς θείας ἀληθείας, ἐκφράζονται μετὰ ἡγλυκνότητος. Ὁ ἀλέκτωρ πρὶν ψάλλῃ τινάσσει τὰς πτερυγὰς του, πρὶν ἐγείρη τὴν φύσιν, ἐγείρεται ὁ ἔνδιος. Οὕτω πράττουσι καὶ οἱ ἅγιοι πρὶν διορθώσωσι τοὺς ἄλλους διορθοῦσιν ἑαυτοὺς. Δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς κληρικούς ἐκείνους, ὧν αἱ πράξεις δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τὰ ἔργα αὐτῶν».

Ὁ ἀλέκτωρ ὡς παρὰ τοῖς ἐθνικοῖς, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς χριστιανικοῖς ἦτο καὶ σύμβολον τοῦ νικητοῦ. Εὐρίσκονται ἀγγελία παριστάντα δύο ἀλέκτορας πρὸς μάχην ἐρεθιζόμενους ὑπὸ δύο παιδίων κρατούντων ἐν τοῖς χερσὶ φοίνικα, ὅπερ ἐμφαίνει ὅτι ἐνδοξος φοινίξ φυλάσσεται τοῖς πολεμοῦσιν ἀνδρείως καὶ νικῶσιν. Ἀλέκτωρ, σύμβολον τοῦ νικῆντος χριστιανοῦ, εἰκονίζεται

ἐπὶ ἀγγείου μετὰ φοίνικος ἐν τῇ πρώτῃ πλέων πρὸς τὸν λιμένα τῆς σωτηρίας, καθὼς ἐμφαίνεται ἐν τῇ παρουσίᾳ εἰκονογραφία. Καὶ ἀλέκτορες μονομαχοῦντες εὐρίσκονται ἐν τινι ψηφιδωτῷ ἢ μωσαϊκῷ κοσμοῦντι τὸν τάφον μάρτυρός τινος, ἐξ οὗ διεσώθη ὁ εἰς τῶν διαμαχομένων ἀλεκτόρων, ὡς δεικνυσιν ἡ εἰκονογραφία. Τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τῶν ἐθνικῶν.

Γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐτελεῖτο κατ' ἔτος δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ ἀγῶν ἀλεκτόρων. Ἡ ἀρχὴ καὶ αἰτία τῆς ἀλεκτορομαχίας ταύτης εἶνε ἡ ἐξῆς κατὰ τὸν Αἰλιανόν ὅτε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐξῆγε τοὺς πολίτας ἐναντίον τῶν βαρβάρων

παρετήρησεν ἀλέκτορας μαχομένους, σταματήσας δὲ τὸ στρατεύμα εἶπε: «Οὔτοι, ὦ ἄνδρες, δὲν μάχονται οὐτε ὑπὲρ τῶν πατριῶν θεῶν οὐτε ὑπὲρ τῶν προγονικῶν τάφων, ἀλλ' οὐτε ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας οὐδὲ ὑπὲρ τῶν παιδίων αὐτῶν, ἀλλὰ μάχονται πῶς νὰ ἢ μὴ ἡττηθῇ ὁ εἰς τῶν δύο μηδὲ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὸν ἕτερον». Ταῦτα εἰπὼν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐνίσχυσε καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς Ἀθηναίους. Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην οἱ Ἀθηναῖοι ἔθεντο νόμον ν' ἀγωνίζονται ἀλέκτορες κατ' ἔτος δημοσίᾳ, ἵνα τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν ὑπὲρ πατρίδος ἀμυναν τῶν πολιτῶν ἐνίσχυωσι καὶ ἐνθαρρύνωσιν.

Ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι καὶ οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ εἰκονίζον ἐπὶ τῶν τάφων ἀλεκτορομαχίας, ἵνα ἐξεγείρωσι τὸ θάρρος πρὸς τοὺς διωγμούς καὶ μένωσι σταθεροὶ κατὰ πάσης ἐκ μέρους τῶν εἰδωλολατρῶν ἐπιθέσεως.

Ὁ ἀλέκτωρ ἐν τῷ χριστιανισμῷ εἶνε τὸ ἐμβλημα τοῦ Πέτρου, ὅστις διὰ τῆς ὥδῆς αὐτοῦ ἐνθυμηθεὶς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μετενόησε καὶ ἔκλασε πικρᾶς. Ἐν γένει ὁ ἀλέκτωρ παρίσταται μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου ἄλλοτε ζωγραφεῖται ἐπὶ στήλης. Εἰκὼν τις παρίστησι τὸν Χριστὸν δεικνύοντα διὰ τοῦ δακτύλου τῷ Πέτρῳ τὸν ἀλέκτορα, ὅστις μέλλει νὰ ἐλέγξῃ αὐτὸν διὰ τὴν προδοσίαν του. Ὁ κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα ἀκμάσας χριστιανὸς ποιητὴς Προυδέντιος φαίνεται περιγράφων τὴν ιδέαν ταύτην διὰ τῶν ἐξῆς:

Τ' ἀλέκτορας ἡ δύναμις, ὅποια εἶν' κ' ὄπισθον τ' ἀπέδειξεν ὁ Αὐτρωτῆς τῷ ἀποστόλῳ Πέτρῳ εἰπὼν αὐτῷ προφητικῶς: «ὦ Πέτρε πρὶν φωνῆσαι τρεῖς ὁ ἀλέκτωρ, 3' ἀρνήθῃς ἐμὲ τὸν φίλατόν σου». [Ἐπίται τὸ τέλος.]

Ο ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ
παρὰ τὴν Σχαφουσία (Schaffhausen).*

Ὁ Γερμανὸς Φριδ. Ὁφφμαννος (Hoffmann) περιέ-

* Ἡ Σχαφουσία εἶνε μικρὰ πόλις τῆς Ἑλβετίας ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τοῦ Ῥήνου ὄχθης, πλησίον τῆς ὁποίας ὁ Ῥήνος σχηματίζει μεγαλοπρεπὴ καταρράκταν, ἐν τῇ περιγραφῇ ποιεῖται ὁ Ὁφφμαννος καὶ χάριν τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἀθηναϊκῆς μεταφράσεως ἐντύθη.

γραψὲ τὸν παρὰ τὴν Σχαφουσίαν καταρράκτην τοῦ Ῥήνου ὡς ἐξῆς.

Μέγας εἶνε ὁ Κύριος καὶ θαυμαστός ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ὁ θεωρῶν αὐτὰ αἰσθάνεται χαράν. Τὰ ὄρη ἀγγέλλουσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, οἱ ποταμοὶ βοῶσιν πρὸς δοξολογίαν αὐτοῦ, τὰ κρινα τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ ἄνθη τῶν κοιλάδων κηρύττουσι τὸ ὄνομα του.

Πόσον ὠραία εἶνε ἡ λίμνη τῆς Ζυρίχης περικυκλωμένη ὑπὸ χλοερῶν λόφων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τῆδε κακεῖσε ὑφῶνται φιλόξενοι ἐπαύλεις, αἵτινες ἀντανεκλώσιν ἐπὶ τῶν διαυγῶν κυμάτων! Πόσον μεγαλοπρεπῶς ὑφῶνται μακρόθεν αἱ σειραὶ τῶν βράχων καὶ τῶν ὄρεων πάντοτε κατεχομένων ὑπὸ χιόνος καὶ πάγου καὶ περὶ τὴν κορυφὴν τῶν ὁποίων αἱ νεφέλαι τοῦ οὐρανοῦ ἐπιπέθονται!

Ἐνωρὶς ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Ζυρίχης ἐβόησα εἰς τὴν παρὰ τὴν Ἑγγλισῶν (Eglisau) Ξυλίην τοῦ Ῥήνου γέφυραν καὶ ἐπλησίασα μετὰ μεσημβρίαν εἰς τὸ χωρίον Λάουφεν (Laufen). Μακρὰν αὐτοῦ, πρὶν ἢ φθάσω, ὁ ἄνεμος ἔφερον εἰς τὰ ὦτά μου μικρὸν βόθον (βοή), ὅστις ἠῤῥεξε ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζον εἰς τὸ χωρίον. Ἐπὶ τέλους ἐστάθην πρὸ τοῦ καταρράκτου ἐκπεπληγμένος καὶ θαυμάζων τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Ὑψίστου. Ἀπὸ ὕψους 60 ποδῶν κατέπιπτεν ἐπὶ πετρώδους κρηνοῦ ἐν μέσῳ μεμονωμένων βράχων μέγας ὑδάτων ὄγκος ἀφρίζων καὶ κροτούντων καὶ νεφέλην ἐξ ἀτμοῦ ἀναδιδόντων ἐν τῷ χάσματι, ὅπερ ἀνέβραζε. Ἐνθεν μὲν αἱ ἀκατάπαυστοι ἀναπηδήσεις τῶν ὑδάτων, οἱ ἀτμοὶ καὶ καταπτώσεις αὐτῶν, ἡ ἀτελεύτητος συμπύκνωσις καὶ διασκορπισμὸς αὐτῶν μοι ἐπροξένοντο κόρυθας εἰς τοὺς τοὺς ὀφθαλμούς, ἑτέρωθεν δὲ ἡ ἀκατάπαυστος βοὴ καὶ βροντὴ τῶν ὑδάτων ἐξεκούρανον τὰ ὦτα. Καὶ αὐτὴ ἡ ψυχὴ μου μετὰ διαρκῆ θῆαν δὲν ἔμενεν ἀνευ συγκινήσεως. Ἐπὶ μικρᾶς λέμβου διεπεραιώθην μέχρι τῶν ὑπερειῶν τοῦ θραυς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ παλάτιον τοῦ Λάουφεν ἀνέβην εἰς τὸ ξύλινον παράπηγμα, ὅπερ εἶναι ἐκτισμένον ἐπὶ τοῦ χείλους ἢ μάλλον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ καταρράκτου. Ἡ ἐκπληξίς, τὴν ὁποίαν τότε ᾔσθάνθην, δὲν ἐκδήλωται οὐδ' ἐκφράζεται διὰ λέξεων. Τὸ παράπηγμα ἐκινεῖτο ὑπὸ τοῦ πόδας μου, οἱ βράχοι ἐφαίνοντο κινούμενοι καὶ ὁ λεπτός τῶν ὑδάτων ἀτμός μὲ κατέβραχεν. Ἐμείνα ἡμίσειαν ὥραν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ. Πῶς δύναται τις νὰ περιγράψῃ τὴν πᾶσαν σκέψιν ὑπερβαίνουσαν ταχύτητα, μεθ' ἧς ἀκαταπαύστως τὰ ὕδατα καταπίπτουσιν; Πῶς νὰ περιγράψῃ τὸν κρότον, τὸν συριγμὸν, τὴν βοήν, τὸν διαπεραστικὸν ἤχον, τοὺς ἀπειράκις μεταβαλλομένους τῶν ὑδάτων θορούς; Ἀφωνὸς καὶ ἐκστατικὸς ἵσταται ὁ ἄνθρωπος ἐνώπιον τοῦ θαυμασίου τούτου ἔργου τοῦ Ἀμμουργοῦ.

Ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τοῦ καταρράκτου, ἀφοῦ ὁ Ῥήνος ὑπὸ τὴν γέφυραν κατέρχεται, ἡ κατὰ τοῦ Ῥήνου εἶνε τόσο καταφερῆς καὶ τὸ βῆμα τόσο ὀρμητικόν, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διαπεραιωθῇ τις αὐτόν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἦλθον εἰς τὴν ὄχθην καὶ ἐθεώρησα τοὺς ἐκ τοῦ βῆματος σχηματιζόμενους ἀγαριθμούς ἀποτόμους

βράχους, δι' ὧν περιδινόμενα και ἀφρίζοντα τὰ κύματα ἐξέρχονται στενοχωρούμενα.

Ὅτε ἐπανηρόμενη ἐπὶ τῆς μικρᾶς λέμβου εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην, ἦτο ἤδη σκότος· καθίσας ν' ἀναπαυθῶ ἐπὶ ἑδρας ὑπὸ δένδρον ἐθεώμην πάλιν τὴν ὄχθιν ἑκτασιν και τὴν κατατομὴν τῆς φορᾶς τῶν ὑδάτων. Ἡ σελήνη ὑψοῦτο ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ και ἔρριπτε τὰς ἀκτῖνας αὐτῆς ἐπὶ τῶν λαμπόντων και στυλβόντων ὑδάτων

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

[Ἰπὸ Ἰ. Π. ΠΥΡΑΑ]

Περὶ ἀναρρώσεως.

Ἡ ἀναρρώσις ἀρχεται ἐκ τῆς λήξεως τῆς νόσου, και λήγει εἰς τὴν υγίειαν. Ἡ ἀναρρώσις χρήζει μεγάλης ἐπιμελείας και προσοχῆς· ἰδίως ἢ μετὰ ὀξείαν νόσον.

τοῦ ποταμοῦ. Τὸ φῶς αὐτῆς ἐφέρετο κατὰ μυρίους τρόπους εἰς αἰωρούμενους μαργαρίτας, ὁμοιάζοντας λευκά στίγματα. Ἡ εἰκὼν αὐτῆς ὑψομένη ἐπαλλεν ἐπὶ τῶν ἀνερχομένων και κατερχομένων νεφελῶν. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἐώρταται τὴν εὐτυχιστάτην τῶν ἑσπερῶν τῆς ζωῆς μου.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ΚΩΝΣΤ. ΝΕΣΤΟΡΙΑΝΗΣ).

Πᾶσα παρεκτροπὴ διαίτης και προσβολὴ ψύχους ἐνδέχεται ἐπενεγκεῖν βλάβην γαστρικὴν ἢ περιψυξιν ἢ και ὑποτροπὴν τῆς νόσου, ἥτις τότε καθίσταται βαρυστάτη και ἐπικίνδυνος· διότι τὸ σῶμα τοῦ ἀναρρώνοντος, ὄν ἐξησθενημένον ἐκ τῆς νόσου, στερεῖται προσηκούσης δυνάμεως, και οὐ δύναται ἀνθέξει κατὰ νέας νόσου. Σωτήριον λοιπὸν ἐστὶ τὸ γνωρίζειν τοὺς

κυριότερους κανόνας τῆς ἐν ἀναρρώσει διαιτητικῆς.

Τρῶγε ὀλίγον και πολλάκις τὴν ἡμέραν τρεῖς ἢ τετρακίς, και οὐχὶ κατὰ τὸ σῆθη· διότι τὸ μὲν ὀλίγον χωνεύει εὐκόλως και καλῶς, και τρέφει καλῶς· τὸ δὲ πολὺ οὔτε καλῶς χωνεύει, οὔτε τρέφει, οὔτε ὁ ἀναρρώνων ἀναλαμβάνει τὰς δυνάμεις.

Ὁ ἱερός Ἰπποκράτης λέγει (ἀφ. Β. 17). «Ὅκου ἂν

Τρῶγε περισσότερον φαγητὸν τὴν μεσημβρίαν, και ὀλίγον τὸ ἑσπέρας πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου δύσεως· διότι σχεδὸν πάντοτε ἐν τῇ ἀναρρώσει πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐπιγίγνεται διατάραξις τῆς κυκλοφορίας· ὁ δὲ ὕπνος οὐ καλῶς γίγνεται, εἰ μὴ καλῶς ὁ στόμαχος ἔχη.

Πίνε μετρίως· εἰ μὴ ὁ στόμαχος ἀνέχεται τὴν πόσιν τοῦ οἴνου, πίνε ἐκ τούτου ὀλίγον, κεκραμένον μετὰ δι-

ΛΕΩΝ ΓΑΜΒΕΤΑΣ

(Γεννηθεὶς τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1838).

»τροφή παρὰ φύσιν πλείων εἰσέλθῃ, τοῦτο νόσον »ποιεῖ. Ἀπὸν δὲ ἡ ἱσσις.»

Τρῶγε ἐν μόνον εἶδος φαγητοῦ, και ἂν καλῶς ὀρέγησαι τοῦτο, μὴ συνεχῶς μετάβαλε, παρ' ὅταν κορεσθῆς ἐκ τῆς συνεχούς χρήσεως.

Μάσσα καλῶς τὴν τροφήν· διότι τοῦτο συντελεῖ πρὸς τὴν εὐπεψίαν (τὸν λόγον ἀνάγνωθι ἐν τῇ Συνεκδύμῳ Ἰγνιῆν εἰς τὸ περὶ πέψεως).

πλοῦ ὕδατος εἰ και πλείον, κατὰ τὴν τοῦ οἴνου ποιότητα. Τὸ πολὺ πίνειν ὕδωρ χαλαρώνει τὸν στόμαχον, ἔξ δυσπεψίαν παρέχει, και διάρροϊαν ἐνίοτε.

Μὴ μένε ἐν τῇ κλίνῃ πλέον τῶν 7 ἢ 8 ὡρῶν.

Περιπάτει μετρίως κατὰ τὰς τοῦ σώματος δυνάμεις ἀνευ κόπου πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου δύσεως ἐν τόπῳ ξηρῷ, εὐαέρῳ, και προσηλίῳ, κατ' ἀρχὰς ἐπ' ὄχθημας, και εἶτα πεζός.

Τὸ καθ' ἑκάστην ἀφεδεύειν οὐδ' ὀλίως ἐπάναγκές ἐστι· ἀβλαβές ἐστὶν καὶ ἐὰν τοῦτο γίνηται κατὰ δύο ἡμέρας. Ἐὰν δὲ ὑπερβαίῃ τὸν ὅρον τοῦτον γενέσθω κλύσμα. Διευκολύνεται ἡ τακτικὴ ἀφεδεύσις, ἐὰν ὁ ἀναρρώνων τρώγῃ φαγητὰ ἔχοντα κρόμμυα, ἢ ὀλίγον μόνον χλωρόν κρόμμυον, ἢ μετὰ τὸ φαγητὸν ὀλίγον μέλι μετ' ἄρτου.

Ὁ ἀναρρώνων εἶνε ὁ ἀσφαλέστερος ἑαυτοῦ φύλαξ, ἐὰν ὁστος εἶνε κύριος ἑαυτοῦ, καὶ ἔχη θέλησιν. Οὗτος ὀφείλει διακρίνειν ὅποιος τροφᾶς ἀνέχεται ὁ στόμαχος καὶ ταύτας προτιμᾶν· διότι οὐδὲν θετικὸν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν τροφῶν. Ἡ ἰδιοσυγκρασία τοῦ μὲν χωνεύει τοῦτο τὸ εἶδος, τοῦ δὲ ἄλλο· ἐὰν ἡ πόσις τοῦ ὕδατος μετὰ τὸ φαγητὸν ἐπιφέρει κλιδασμὸν καὶ ἐξόγκωσιν τοῦ στομάχου, ὀφείλει ἀπέχειν τούτου, καὶ πίνειν λεμονάδαν, σομάδαν, κτλ.

Μὴ τρώγε μῆτε πίνε ἀνευ ὀρέξεως· διότι τὸ βιάζειν πρὸς ταῦτα πολλάκις ἐγένετο πρόξενον μεγάλης ταραχῆς, καὶ ἐνίοτε ὑποτροπῆς τῆς νόσου, ἢ παραγωγῆς γαστρίτου ἐπικινδύνου. Εἰς τοιαῦτα παραπτώματα περιπίπτουσιν ὡς ἐπὶ πολὺ αἱ μητέρες, αἵτινες νομίζουσιν ὅτι ἡ παροχὴ βιαιῶς τροφῆς εἰς τὸ ἀναρρώνον παιδίον, ἢ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ νοσοῦν, ἐπιφέρει ὠφέλειαν καὶ ταχεῖαν θεραπείαν καὶ ἐνδυνάμωσιν· ἀλλ' ἀπατώνται πλανόμεναι. Πλείστα μητέρες διὰ τῆς παρεκτροπῆς ταύτης ἐγένοντο αἰτιαὶ τοῦ θανάτου τοῦ προσφιλοῦς τέκνου των.

Εἰς τοὺς ἀναρρώνοντας εἶνε ἀναπόφευκτος ἡ μελέτη τῆς ὑγιεινῆς· διότι διὰ ταύτης ὀδηγῶνται πρὸς γνῶσιν τῶν ὠφελίμων ἢ βλαβερῶν τροφῶν καὶ ποτῶν, καὶ πάσης ἄλλης διαίτης, ἥτις ἀναπόφευκτός ἐστι πρὸς ταχεῖαν καὶ ἀσφαλῆ ἀνάρρωσιν. Ἡ δὲ ἀνάγνωσις μυθιστορημάτων εἶνε ἀκαρπὸς καὶ ἐπιβλαβὴς, οὐ μόνον διότι αἱ τούτων ἰδέαι διαφθείρουσι τὴν διάνοιαν, καὶ διαταράττουσι τὴν ἰθικὴν ἀταραξίαν, ἥτις μεγάλως συντελεῖ πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ καλὴν ἀνάρρωσιν· ἀλλὰ καὶ διότι ἀντίκειται τῇ ὑγιείᾳ· διότι ἡ διατάραξις τῆς διανοίας ἐπιφέρει δυσπεψίαν, νευρικὰς ταραχὰς, ἀϋπνίαν, καὶ ἐλάττωσιν τῆς θρέψεως.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. ΑΒ'. — ΠΡΟΣ ΤΙ Ο ΥΠΝΟΣ.

ΠΑΝΤΑ τὰ ζῶα κοιμῶνται ἐν ὀρισμένῳ χρόνῳ, δὲν δὲ ἢ το δε κατάλληλον νὰ ποιῶσι χρῆσιν τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ σώματος ἀδιακόπως, διότι ἤθελεν οὗτος φθαρῆ. Ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὰ νεῦρα καὶ οἱ μῦς, πάντα ἀναπαύονται κατὰ τὸν ὕπνον, ὡς ὡσὶν ἑτοίμα πρὸς χρῆσιν πάλιν.

Ὅπταν αἰσθάνεται τις ἑαυτὸν κεκμηκότα, ὁ λόγος τούτου εἶναι ὅτι ὁ νοῦς ἔτριψε τὸν μηχανισμόν τοῦ σώματος ποιούμενος χρῆσιν αὐτοῦ. Ὅπταν δὲ κατακλιθῆ καὶ κοιμηθῆ οἱ μῦς παύουσι τὴν κίνησιν δὲν

διέρχονται πλέον ἀγγέλματα διὰ τῶν νεύρων καὶ ὁ ἐγκέφαλος ἀναπαύεται διότι ὁ νοῦς σταματᾷ τὴν σκέψιν παραπολύ. Ἀλλὰ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ὕπνου τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ καὶ ἡ ἀναπνοὴ προβαίνει· τοῦτο δὲ ὅπως ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ μηχανισμοῦ γίνηται, οὕτω δὲ ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὰ νεῦρα καὶ οἱ μῦς ὡσὶν ἑτοίμοι διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς αὔριον. Ἡ διόρθωσις γίνεται πᾶσα διὰ τοῦ αἵματος. Τὸ ὑλικὸν τοῦτο εἶναι πρὸς διόρθωσιν καὶ οἰκοδόμησιν, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ κυκλοφορῇ πανταχοῦ ἐνὸσω κοιμᾶται, καὶ ἡ ἀναπνοὴ πρέπει νὰ γίνηται ὡς τρητῆται τὸ αἷμα ἐν καλῇ καταστάσει.

Ἡ ἐπιδιόρθωσις τοῦ σώματος προβαίνει ἐφόσον εἶναι τις ἐν ἐγρηγόρσει ἢ ἐν ὕπνῳ, ἀλλὰ ζωρρότερον βαίνει ὅταν ὁ μηχανισμὸς δὲν εἶναι ἐν χρῆσει ἢ ὅπταν ἦναι· ὡστε δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ὅπταν κοιμᾶται τις ὁ μηχανισμὸς εἶναι ὑπὸ πλήρη ἐπιδιόρθωσιν.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ σώματος· πλειότερα γίνεται ὅπταν τις κοιμᾶται· ὅπταν διατελεῖ ἐν ἐγρηγόρσει. Ὁ καιρὸς δεῖται πλειότερου ὕπνου διότι αὐξάνει. Τὸ νήπιον αὐξάνει ταχύτατα, διὰ τοῦτο κοιμᾶται πολὺ καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα.

Ἡ νύξ ἐδόθη ἡμῖν ὡς ὁ καιρὸς πρὸς ὕπνον τότε εἶναι σκότος καὶ ἡσυχία καὶ εὐκόλως κοιμώμεθα. Πλείστα ζῶα κοιμῶνται τὴν νύκτα. Αἱ μυῖαι καὶ αἱ μέλισσαι καὶ τὰ πτηνὰ ἀναπαύονται ὡς ἀναλάβωσι δυνάμεις διὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν· οὕτω δὲ καὶ τὰ μέζονα ζῶα. Ἀλλὰ περιεργὸν εἶναι ὅτι πολλὰ ζῶα κινουμένη τὴν νύκτα, καὶ κοιμῶνται τὴν ἡμέραν π. χ. ἡ γλαυξ καὶ ἡ νυκτερίς.

Οἱ ἀργὰ ἀγρυπνοῦντες τὴν νύκτα, καὶ μὴ ἐγειρόμενοι λίαν πρῶτ, πολὺ σφάλουσι· δὲν κοιμῶνται τὸν ἀρμόζοντα χρόνον. Δὲν πρέπει νὰ τρέπωσι τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν, ὡς νυκτερίδες καὶ γλαυκίαι· διότι δὲν ἐγένοντο πρὸς τοῦτο.

Ὅταν ἐστὲ κεκμηκότες καὶ χρειάζεσθε ὕπνον, δὲν εἶναι μόνον οἱ μῦς οἱ πάσχοντες. Ἐὰν τοῦτο εἶχεν οὕτως ἢ ἐν ἡμερῶν τήρησις τοῦ σώματος δὲ ἤρκει χωρὶς ὕπνου. Ἀλλ' ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὰ νεῦρα δέονται ἐπιδιορθώσεως ὡς καὶ οἱ μῦς. Ἀλλ' ἐφόσον βλέπετε, ἀκούετε καὶ αἰσθάνεσθε, τὰ νεῦρα εἰσὶ λίαν ἡσυχασμένα οὕτω δὲ δὲν δύνανται καλῶς νὰ διορθωθῶσιν. Ἐφόσον δὲ ὁ νοῦς σκέπτεται, ὁ ἐγκέφαλος δὲν ἐπιδιορθοῦται καθολοκληρίαν. Οὕτω λοιπὸν ἢ ἐν ἡμερῶν στάσις ἐπιδιορθοῖ τοὺς μῦς καὶ ὁ ὕπνος χρειάζεται ὡς ἐπιδιορθοῖ τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὰ νεῦρα.

Γινώσκετε ὅτε ὅταν ὄνειρεύεσθε πολὺ δὲν ἀνακουφίζεσθε διὰ τοῦ ὕπνου πόσον ὅσον ὅταν κοιμᾶσθε βαρέως· ὁ λόγος δὲ, διότι ὅταν ὄνειρεύεσθε ὁ νοῦς δὲν εἶναι καθολοκληρίαν ἐν ἀναπαύσει, καὶ ὁ ἐγκέφαλος ἐνεργεῖ, ὡστε δὲν ἐπιδιορθοῦται καθ' ὅλοκληρίαν.

Ἐπάρχει ἕτερον εἶδος ὕπνου εἰς ὃν ὑπόκεινται ζῶα τινά. Εἶναι μακρότατος καὶ διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα· πολλὰ ζῶα οἷον βάτραχοι, νυκτερίδες, μυῖαι,

καὶ ἀράχαι, κοιμῶνται ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου μέχρι τῆς ἀνοιξέως· πολλὰ τῶν πτηνῶν ταῦτο ποιοῦσιν.

Εἶναι βαθύτερος ὕπνος ἐκείνου τὸν ὅποιον κοιμῶνται τὰ ζῶα τὴν νύκτα, διότι ἐν τούτῳ τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ καὶ τὸ ζῶον ἀναπνεῖ· ἀλλὰ ἐν τῷ χειμερινῷ ὕπνῳ δὲν γίνεται ἀναπνοὴ, καὶ τὸ αἷμα παύει τὴν κυκλοφορίαν· τὰ πάντα εἶναι ἐν ἡμερῶν ὡς ὁ θάνατος· ἀλλὰ ζωὴ ὑπάρχει· ἡ θερμότης τῆς ἀνοιξέως ἀνεγείρει πάλιν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ζῴοις τούτοις, ὡς καὶ ἐν τοῖς δένδροις. Τὸ αἷμα τότε ἀρχεται τῆς κυκλοφορίας καὶ ἐξέρχονται τοῦ μέρους ἐνθα διετέλουν κεκρυμμένα.

Εἶπομεν ὅτι ὁ ὕπνος τὸν ὅποιον ζῶα τινά ὑπνώττον διαρκεῖ δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος· ὡς διαρκεῖ καὶ πλειότερον· βάτραχοι τινες ἐκοιμήθησαν ποτὲ χειμερινὸν ὕπνον ἐν ἀποθήκῃ πάγου ἐπὶ τρία ἔτη, εἶτα δὲ, κομισθέντες ἐν τῷ θερμῷ ἀέρι, ἀνέζησαν καὶ ἐπήδησαν μετὰ μεγάλης ζωηρότητος· δὲν γνωρίζομεν δὲ ἐπὶ πόσον ἔτι χρόνον δὲ ἐτήρηον ἐν τῷ ὕπνῳ τούτῳ. Ἡ ζωὴ ἐν σκόρῳ τισι ὑπνωττεν ἐπὶ πολλὰς ἑκατονταετηρίδας ὡς καὶ ἡ ζωὴ ἐν τοῖς βατράχοις καὶ ἄλλοις ζῴοις δύναται νὰ ὑπνώσῃ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον· φρῦνος τις εὐρέθη ἀρτίως ἐν τῷ μέσῳ δένδρου βαθέως κοιμώμενος· πῶς ἦλθεν ἐκεῖ ἦτον ἀγνωστον, ἀλλὰ τὸ ξύλον ἤξανεν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καὶ ἐπειδὴ εὐρέθησαν 67 κύκλοι περὶ τὸν φρῦνον, δῆλον ἐγένετο ὅτι ὑπῆρξεν ἐκεῖ 67 ἔτη. Μακρὸς τῶντι ὕπνος, ἀλλ' ἀμέσως ἠγέρθη καὶ ἐπήδησεν ὡς καὶ οἱ ἄλλοι φρῦνοι.

Εἰσὶ τινά ζῶα ἔρποντα ὑπὸ χειμερινὰ καταλύματα ἐν οἷς ὁ βίος των εἶναι καθ' ὅλοκληρίαν ἐν ὕπνῳ. Τὸ αἷμα κινεῖται ὀλίγον καὶ ἐνίοτε ἀναπνεύουσιν· πλὴν δὲ τοσούτου ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι ἰκανῶς θερμὸς, ἐξυπνῶσιν ὡς φάγιωσιν ὀλίγον. Εἶναι δὲ περιεργὸν ὅτι τοιαῦτα ζῶα πάντοτε θέτουσιν τροφήν τινά παρ' αὐτοῖς ὅταν μετακινήσιν εἰς τὰ χειμερινὰ αὐτῶν ὑπνωτήρια. Ἀλλ' ὅσα οὐδ' ὀλίως ἐξυπνοῦσι δὲν θέτουσι τροφήν, διότι δὲν ἤθελον τὴν μεταχειρισθῆ· ὀδηγοῦνται εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ ἐνστικτοῦ.

Ὁ μῦς τῶν ἀγρῶν τίθησι παρ' αὐτῷ καρδία καὶ σῖτον ὅταν μεταβαίῃ εἰς τὰ χειμερινὰ καταλύματα, καὶ ὅταν ἐν μέρει ἐξυπνήσῃ ὑπὸ θερμῆς ἡμέρας, τρώγει ὀλίγον ἐκ τῶν ἀποθηκωμένων. Ἡ νυκτερίς οὐδὲν καταθέτει καίτι· ἐξυπνᾷ ὅταν εἶναι ζέστη. Δὲν χρειάζεται νὰ καταθέσῃ τι, διότι ἡ ἐξεγείρουσα αὐτὸν θερμότης ἐξεγείρει ἐπίσης κώνωπας καὶ ἔντομα ἐξ ὧν τρέφεται ἕωσὺ πάλιν κρεμασθῆ ἐκ τῶν πτερυγῶν καὶ κοιμηθῆ.

Ὅποση ζωὴ λοιπὸν διατελεῖ ἐν ὕπνῳ τὸν χειμῶνα ἐν τοῖς ζῴοις ὡς καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς! Καὶ πόσον ἐνεργὸς εἶναι ὁ βίος ὅταν ἐξυπνήσῃ κατὰ τὴν ἀνοιξιν! Ἐνῷ αἱ ρίζαι καὶ οἱ σπόροι ἐν τῷ ἐδάφει ἐκπέμπουσι τοὺς βλαστῶν αὐτῶν, καὶ ὁ χυμὸς πάλιν κυκλοφορεῖ ἐν τοῖς δένδροις καὶ θάμνοις, καὶ οἱ κάλυκες ὀγκοῦνται, πλῆθος ζῴων ἔρπουσιν ἐκτὸς τῶν κρυπτόγων τοῦ χειμῶνος εἰς τὸν θερμὸν καὶ βαλταμῶδη ἀέρα. Ὅταν

δὲ τὰ φύλλα ἐξέλθωσι καθολοκληρίαν καὶ τὰ ἄνθη ἀφρονούσιν, ἡ γῆ πληροῦται πολυασχόλων ἐντόμων καὶ πτηνῶν καὶ ἑρπετῶν, τὰ ὅποια οὐδ' ὀλίως εἶδομεν τὸν χειμῶνα.

Τινὰ τῶν πτηνῶν τὰ ὅποια βλέπομεν τὴν ἀνοιξιν δὲν ἐκοιμήθησαν κατὰ τὸν ψυχρὸν χειμῶνα, ἀλλὰ διήλθον τὸν χειμῶνα των ἐν μεσημβριναῖς χώραις, νῦν δὲ ἦλθον ὀπίσω ὅπως διέλθωσι τὸ θέρος μεθ' ἡμῶν, τοῦτο δὲ πράττουσι κατ' ἔτος ὀδηγούμενα ἐκ τοῦ θαυμασίου καὶ μυστηριώδους ἐκείνου πράγματος, τοῦ ἐνστικτοῦ.

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΝΑΥΤΩΝ

ΓΙΝΩΣΤΟΝ ὅτι οἱ ναῦται ἔχουσι προλήψεις καὶ πολλάς. Ἡ κινδυνώδης τοῦ ναύτου ὑπηρεσία φυσικῶς ἐμπνεῖ εἰς αὐτὸν φόβους καὶ τὸν καθιστᾷ ἐπιδεικτικὸν δέους καὶ ἐκ τῶν ἀσημαντοτέρων πραγμάτων. Παρὰ τοῖς Ἄγγλοις ναύταις πολύτιμος θεωρεῖται ἡ κτήσις ἀμνίου παιδὸς τὸ ὅποιον φέρει ὡς φυλακτήριον ὅπως ἐμποδίσῃ αὐτὸν τοῦ πνιγμοῦ. Οἱ ναῦται μεγάλην ἔσχον εἰς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν ἀμνίων τούτων πίστιν, καὶ τὰ ἐπλήρονον εἰς ὑψηλὰς τιμὰς. Εἰδοποιήσιν ἐν τῷ «Βοθινῷ Ταχυδρόμῳ» τοῦ Αὐγ. 1779 ἀνέφερον ὅτι ἐν τοιοῦτον ἐπωλείτο ἀντὶ 20 γυνεῶν. Ἐτέρα ἐν τῷ «Χρόνῳ» τοῦ Φεβρ. 1813 ἀνήγγειλε πώλησιν τοιοῦτου φυλακτηρίου ἀντὶ 12 λιρῶν καὶ πάλιν τὸν Μαῖον 1848 ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ ἀνηγγέλετο ἀντὶ 6 λιρῶν· τοῦτο δὲ εἶχε καὶ τὸ ἐξῆς ἰδιῶτον ὅτι ἐκοιμήθη ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ὑπὸ τοῦ ναύτου καὶ τὸν ἐφόλαξεν ἀπὸ τῶν κινδύνων τοῦ ὠκεανοῦ. Ἐτι δὲ ἢ τὸν Ἰούλιον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους «Ὁ Ἡμερησίος Τηλέγραφος» ἀνήγγειλε τὴν πώλησιν τοιοῦτου φυλακτηρίου ἀντὶ 5 γυνεῶν. Ἐτέρα ἰσχυρὰ προλήψις τοῦ Ἄγγλου ναύτου εἶναι ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ εἰς ἀπόπλου τὴν Παρασκευὴν. Τοσοῦτον δὲ ἐρριζωμένη εἶναι ἡ προλήψις αὕτη ὡστε ὁ ναύτης πολλάκις τρέχει τὸν κίνδυνον νὰ χάσῃ οὐριον ἀνεμον καὶ νὰ ἀργοπορήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Νοήμων ἀμερικανὸς ἐφοπλιστῆς πλοίων κατοικῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ Κονεκτικούτης, πρὸ τινων ἐτῶν, ἐπιθυμῶν νὰ πράξῃ τὸ κατὰ δύναμιν πρὸς ἐκρίξωσιν τῆς πολλάκις ἀτόπου ἐντυπώσεως, διέταξε νὰ ἀρχίσωσι τὴν κατασκευὴν νέου πλοίου τὴν Παρασκευὴν· κηθειλύθη εἰς τὴν θάλασσαν τὴν Παρασκευὴν, ὀνομάσθη «Παρασκευὴ» καὶ ἐξέπλευσεν εἰς πρῶτον ταξείδιον Παρασκευὴν. Ἀτυχῶς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ καλοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, οὐδὲ τὸ πλοῖον οὐδὲ τὸ πλήρωμα ἠκούσθησαν πλέον, ὅπερ βεβαίως ἐχρησίμωσεν εἰς ἰσχυροποιήσιν ἐπὶ τῶν ναυτῶν τῆς δευσιδαίμονος καὶ πολυχρονίου πίστεως αὐτῶν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Κατὰ τὴν γνώμην καὶ πείραν τοῦ σὺρ Γάρνερ τὰ οἶνοπνεύματα τὰ ὅποια δίδουσι τοῖς στρατιώταις εἰς βλαβερὰ καὶ ἀντὶ νὰ ἀνακουφίζουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν

ἐστρατεῖαν βλάπτουσιν αὐτοὺς ὡς γράφει οὗτος ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του καλὸν θὰ ἦτον εἴαν οἱ ἀξιωματικοὶ παρεῖχον τὸ παράδειγμα ἀπέχοντες αὐτοὶ τοῦ οἴνου ὅπως ἐνθαρρύνουσι τοὺς στρατιώτας εἰς ἐγκατάλειψιν τοῦ ῥωμίου τὸ ὅποιον πίνουσιν ἀντὶ οἴνου, «ὡς αἰσθησις, λέγει, τοῦ ἀξιωματικοῦ ὅτι ἡ διαγωγή του εἶναι πρὸς τὸ καλὸν τῆς ὑπηρεσίας θὰ ἀντέμοιβε πληρέστατα τοῦτον τῆς στέρησεως».

* * * Ἡ ἀστυνομία ἐν Κόβλεντς καὶ Σαρλουὶ ἀπηγόρευσε νὰ καπνίζωσιν ἀνά τὰς ἰδοὺς οἱ μικροτέρων τῶν δεκαεξέτων ἡλικίαν ἔχοντες παῖδες. Ἐν τούτοις παρ' ἡμῖν βλέπει τις νέους ἀνήθους ἢ περὶ τὸν πρῶτον ἴουλον βραδίζοντας καὶ κρατοῦντας ἀναιδῶς σιγάρον ὅπερ διὰ τῆς ἀδιαλείπτου αὐτοῦ διαδοχῆς καθιστᾷ τὸ στόμα ἀληθῆ καπνοδόχον καὶ τὸ παιδικὸν στήθος δοχεῖον πλήρες δηλητηρίου.

* * * Μακροβιότης. Κατ' ἐπίσημους στατιστικὰς εἰς ἑνὸς ἑκατομ. κατοίκων μόνον 71,602 συνεπλήρωσαν τὸ ἐξηκαστὸν ἔτος ἐν Ἰταλίᾳ, 72,910 ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ, 76,982 ἐν Ὀλλανδίᾳ, 78,187 ἐν Σουηδίᾳ, 86,657 ἐν Δανίᾳ, 88,432 ἐν Βελγίῳ καὶ 101,495 ἐν Γαλλίᾳ. Ἐκατοντούταις 15 καθ' ἑκατομμύριον ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ, 7.3 ἐν Γαλλίᾳ, 7 ἐν Βελγίῳ. 2.6 ἐν Σουηδίᾳ καὶ 1.3 ἐν Ὀλλανδίᾳ. Συγχοτέρα παρατηρεῖται ἡ μακροβιότης παρὰ ταῖς γυναῖδας.

* * * Πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς ὁσμῆς τοῦ χρώματος, ρίψον ὀλίγον ἄχυρον ἐντὸς ἀγγείου πλήρους ὕδατος, καὶ ἄφες αὐτὸ ἐντὸς τοῦ ἀρτί χρωματισθέντος δωματίου.

* * * Καθάρισμα χειροκτίων. Πρὸς καθάρισμα δερματίνων χειροκτίων, θέσον ὀλίγον νωπὸν γάλα ἐντὸς πινακίδας καὶ τεμάχιον σάπυρος καλῆς ποιότητος ἐντὸς ἐτέρας, ἔχε δὲ καὶ καθαρὸν μᾶκτρον τριπλῶς ἢ τετραπλῶς τυλιγμένον. Ἐπὶ τοῦ μᾶκτρον τούτου ἔκτεινον τὸ χεῖρόκτιον. Εἶτα λάβε τεμάχιον φλανέλας, ἐμβάπτισέ την ἐν τῷ γάλακτι, εἶτα ἀπότριψον ἰκανὴν ποσότητα σάπυρος ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς φλανέλλας, καὶ τρίψον ἔπειτα τὸ χεῖρόκτιον κρητῶν αὐτὸ στερεῶς διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός. Ἐξακολουθήσον τὴν ἐργασίαν ταύτην ἕως οὗ τὸ χεῖρόκτιον, εἰ μὲν λευκὸν, φανῆ χρώματος βαθέως κιτρίνου, ἀλλὰ καθαροῦ· εἰ δὲ κεχρωματισμένον, ἕως οὗ φανῆ σκοτεινόν. Ἄφες το νὰ ξηραθῆ καὶ τὸ χεῖρόκτιον μετ' οὐ πολὺ θέλει καταστή, ἀπλὸν, στιλπνὸν καὶ ἐλαστικόν.

* * * Ἀστεῖός τις συνείθισε μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ν' ἀπονέμη εἰς τοὺς γνωρίμους του καὶ ἐπίθата τῆς ἀρσκειας του λ. χ. τὸν ἕνα ἀπακάλει παπαγάλον, τὸν ἕτερον ἀγρίογατον ἔλ. Συγγενῆς του δὲ τις τοσοῦτον ἐροθεῖτο μὴ καὶ εἰς ἐκεῖνον κολληθῆ τοιοῦτον ἐπίθετον ὥστε προσκαλέσας αὐτὸν παρ' αὐτῷ ἡμέραν τινὰ τὸν ἰκέτυσσε θερμοῦς νὰ μὴ κάμη καὶ εἰς αὐτὸν ὅτι εἰς τοὺς ἄλλους. Ἄλλ' ὁ εὐφυῆς ἀστεῖος μετὰ τινος ἰλαρότητος τοῦ εἶπεν: «Ἄ! ὁ θεὸς νὰ φυλάξῃ, ἀδελφέ μου, ἐγὼ νὰ κάμω τοιοῦτόν τι εἰς σέ, οἱ ἄλλοι μόνον νὰ μὴ σέ ὀνομάσουν Κούκον, ἐγὼ ὅμως ποτέ».

Ἀόσις Αἰτίγματος ΙΒ'

Σάμος—Θράκη—Σαμοθράκη.

Ἔλυσαν δ' αὐτὸ οἱ κκ. Κωνσ. Γ. Χρηστορίδης, Δ. Ρωμαίδης. Εὐάγγελος Ἰω. Σοφριανός (Ἀθῆναι), Π. Κ. Τζάθας (Ἰδρα), Γ. Γ. Χρυσ. (Πειραιεύς).

ΑΙΝΙΓΜΑ ΙΓ'

Εἶμαι καὶ ἐγὼ ὕγρον
πλὴν δὲν εἶμαι φηλαφητὸν
κεῖμαι ὅπου μὲ βλέπεις κατὰ καιρὸν
μὴ μὲ πλησιάζῃς, σὲ τὸ λέγω, ἄμποτε
διότι θὰ μὲ χάνῃς πάντοτε.

Κόπτων τὸ στήθος μου οὐχὶ μὲ λεπτότητα
εὐρίσκεις τὴν ἀληθῶς πραγματικότητα.

ΓΕΩΡ. Β. ΜΑΡΚΕΤΗΣ.

Προβλήματα.

Πατήρ τις διέταξε διὰ τῆς διαθήκης του, ὅπως ὁ πρῶτος τῶν υἱῶν του νὰ λάβῃ ἀπὸ ἑλῆν τὴν περιουσίαν του 5,000 δραχμῶν καὶ τὸ ἕβδομον τοῦ ὑπολοίπου τῆς περιουσίας ὁ δεύτερος 10,000 δρ. καὶ τὸ ἕβδομον τοῦ ὑπολοίπου, ὁ τρίτος 15,000 δρ. καὶ τὸ ἕβδομον τοῦ ὑπολοίπου καὶ οὕτω καθέξῃ, μέχρι τοῦ τελευταίου, ἀξανανομένου τοῦ μεριδίου πάντοτε ἀνά 5,000 δρ. καὶ τὸ ἕβδομον. Ἐρωτῶμεν πόσους υἱοὺς εἶχε, ποῖα ἦτον ἡ περιουσία τοῦ πατρὸς, καὶ ὅποιαν ποσότητα ἔλαβεν ἕκαστος υἱός. I. A. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ.

Ποῖα λέξις φέρει ὅλα τὰ φωνήεντα;

Δ. Ρ.

ΓΡΙΦΟΣ 8.

Το Ο σὸ

2θαι ε

Παρόραμα.—Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἀθηναϊδος» ἐν τῷ περὶ Νυκτὸς καὶ Μοιρῶν ἀρθρῷ ἡ πρώτη παράγραφος διορθοῦσθω ὡδε: «Ἐν ᾧ ἡ φαντασία τῶν νεωτέρων ὑπάρχει ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ ἰδανικὸν τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος, εἰκονίζει τὴν Νύκτα καὶ τὰς τρεῖς θυγατέρας αὐτῆς, τὰς Μοῖρας».

BIBLIA

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ, πρωτότυπον κείμενον. Τόμος Α'. Εὐαγγέλια κατὰ Ματθαῖον καὶ κατὰ Μάρκον. Πωλεῖται παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπωλαῖς καὶ ἐν τῷ Τυτταγραφείῳ τῆς Ἀθηναϊδος.—Δραχ. 5.

ΒΙΒΛΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἐκ τῆς ἡμέρας ἡ τιμὴ ἑκάστου φύλλου τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ ὠρίσθη εἰς λεπτὰ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ.

Ἡ ΑΘΗΝΑΪΣ ἀναγγέλλει τὴν δημοσίευσιν βιβλίων ὧν ἀντίτυπον ἀποστέλλεται εἰς τὴν Διεύθυνσιν.

Τὸ Τυπογραφεῖον τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ ἐν ὁδῷ Βουλῆς ἀριθ. 29 προμηθευθὲν πλουσίαν συλλογὴν εἰκόνων ἐξ Εὐρώπης, ἐν χαλκογραφίᾳ καὶ ξυλογραφίᾳ, γνωστοποιεῖ τοῖς ἐκδόταις συγγραμμάτων παντὸς εἶδους ὅσοι θέλωσι νὰ κοσμήσωσι τὰ βιβλία των δι' εἰκόνων, ὅτι τὸ Τυπογραφεῖον προθύμως παραχωρεῖ ΔΩΡΕΑΝ ταῦτας, ἀρκεῖ τὸ βιβλίον των νὰ τυπωθῆ ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ, ἐνθα πᾶσα ἐργασία ἐκτελεῖται λίαν φιλοκάλως καὶ διὰ νεωτάτων Εὐρωπαϊκῶν χαρακτήρων, τιμῶν δὲ ὁμοίων πρὸς ἄλλα Τυπογραφεία.